

Sąd niczym cenzor będzie ingerował w kazania?

Z opinii prawnej przygotowanej przez dr. Michała Skwarzyńskiego, adwokata i wykładowcy KUL, oraz dr. Michała Chajdy z Wyższej Szkoły Finansów i Prawa w Bielsku-Białej i Uniwersytetu Rzeszowskiego wynika, że jest niemożliwe, aby niewskazujące żadnej konkretnej osoby, a tym samym uniemożliwiające oznaczenie indywidualnej osoby, do której miałyby się odnosić kazania, mogło naruszać czyjekolwiek dobra osobiste.

Prawnik dr Michał Skwarzyński w rozmowie z NaszymDziennikiem.pl podkreśla, że trudno zrozumieć postępowanie sądowe, które z punktu widzenia prawnego powinno być umorzone już w pierwszym terminie, a cała ta sprawa nie powinna nawet ruszyć z miejsca. W jego ocenie to, z czym mamy do czynienia, pokazuje że ks. abp Józef Michalik nie jest traktowany jak każdy inny obywatel i jest w istocie rzeczy dyskryminowany z uwagi na wyznanie i sprawowaną funkcję duszpasterską. Prawnik przekonuje, że gdyby sprawa dotyczyła Kowalskiego, to nawet by się nie rozpoczęła.

– Po dokładnej analizie kazania ks. abp. Michalika mogę powiedzieć, że nie ma tam żadnej treści, która pozwalałaby stwierdzić, że doszło do naruszenia czyichkolwiek dóbr osobistych – podkreśla dr Skwarzyński i dodaje, że w związku z tym każdy inny obywatel pozwany w tego typu sprawie miałby ją niejako z urzędu umorzoną. Dlaczego zatem nie dotyczy to ks. abp. Michalika...?

– Sąd jest powołany do tego, aby rozstrzygać, czy jest jakkolwiek przedmiot sporu, a w tym przypadku tego przedmiotu sporu po prostu nie ma. Wypowiedź abp. Michalika nie może naruszać dóbr osobistych. Sądy mają co robić i nie powinny zajmować się sprawami o nic – dodaje adwokat.

Komu zależy na medialnym spektaklu

W tej sytuacji warto się zastanowić: po co ks. abp. Michalik został wezwany przed sąd? Odpowiedź na tak postawione pytanie może dać otoczka medialna, jaka towarzyszy tej sprawie, która niczym magnes przyciągnęła do Przemyśla stacje telewizyjne. To wskazuje, że chodziło o to, aby przed sądem stworzyć spektakl, wywołać sensację, a nie wyjaśnić domniemane naruszenie dóbr osobistych kogokolwiek.

– Jeżeli sąd wzywa księdza arcybiskupa w sprawie, w której nie można stwierdzić naruszenia dóbr osobistych, to mamy do czynienia z łamaniem Pierwszej Konwencji Praw Człowieka w zakresie ograniczenia wolności i swobody wypowiedzi. Taki tok postępowania może wywołać efekt „chłodzący”, żeby niewygodnych spraw czy tematów nie poruszano – wyjaśnia dr Skwarzyński.

Prawnicy podkreślają, że stawianie arcybiskupa przed sądem jest sprzeczne z Konstytucją, konkordatem, ponadto z ustawą o wolności sumienia i wyznania oraz ustawą o stosunku państwa do Kościoła

katolickiego. Zaznaczają, że sprawa ta pokazuje, że nie jest to problem tylko duchownych, ale także innych osób, które na co dzień korzystają z wolności wypowiedzi, a więc np. dziennikarzy czy naukowców. Powstaje też pytanie, czy można toczyć spór sądowy o bliżej nieokreślony przedmiot, bo jeżeli tak, to nic nie stanie na przeszkodzie, aby pozywać np. dziennikarzy, bo ktoś poczuł się urażony materiałem prasowym, pomimo iż nie narusza on dóbr osobistych.

Za obronę słabszych przed sąd

Proces przeciwko ks. abp. Michalikowi o rzekome naruszenie dóbr osobistych wytoczyła działaczka ruchu feministycznego Małgorzata Marenin. Oburzyły ją słowa kazania we wrocławskiej archikatedrze 16 października 2013 r., gdzie metropolita przemyski, odnosząc się do zagrożeń wynikających z rozwodów, wskazywał, że najbardziej poszkodowane w tej sytuacji są dzieci. Wskazał też na zło, jakie płynie z lansowanej – także przez środowiska feministyczne – ideologii gender. Kiedy jednak sąd rejonowy, a następnie Sąd Okręgowy we Wrocławiu w ubiegłym roku oddaliły powództwo feministki, ta wytoczyła cywilny proces o naruszenie dóbr osobistych, którego pierwsza odsłona odbyła się 11 marca przed Sądem Okręgowym w Przemyślu. Kolejną rozprawę, gdzie mają być przesłuchane strony, sąd wyznaczył na 9 kwietnia.